

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.  
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 8.

V Ljubljani, v četrtek 11. januarija 1894.

Letnik XXII.

## Deželni zbor goriški.

Z Gorice, 10. jan. 1894.

Deželni glavar odpre tretjo sejo 9. januarija ob 5 $\frac{1}{4}$  popoldne; odsotni so 4 poslanci in sicer dr. Gregorčič in Del Torre radi bolezni, Kocijančič in Benardelli radi drugih nujnih opravkov.

Sledi interpelacija dr. Rojica do deželnega odbora, ali misli še za časa, t. j. koj v pričetku letošnjega zasedanja predložiti načrt postave glede zboljšanja učiteljskih plač.

Deželni glavar pravi, da odgovori v eni prihodnjih sej.

Na to naznanja dež. glavar razne došle peticije, ki se izročijo dotičnim odsekom. Med peticijami je največjega pomena peticija goriških zdravnikov, da se zgradi v Gorici ali na Goriškem meddeželna blaznica (norišnica) za celo Primorsko. Ta peticija se izroči posebnemu odseku 7 udov, v katerega so voljeni izmed slov. poslancev dr. vit. Tonkli (načelnik) in doktorja Lisjak in Rojic.

Sledi še 5 poročil dež. odbora. Prva o volitvi dež. posl. grofa Alf. Coronini-ja, ki se potrdi soglasno. Dalje predlaga deželni odbor podporo 600 gld. iz dežel. zaloge za vtrditev plazov pod Sedlom v Kobaridskem kotu, a po nasvetu posl. Dottori-ja se predlog še odstopi peticijskemu odseku. Poročilo dež. odbora o peticiji učiteljev glede volilne pravice se odda pravnemu odseku, poročilo o načrtu novega lovskega zakona pa posebnemu odseku. Zbor pritrdi tudi po predlogu odbornika Pajer-ja ravnanju dež. odbora o podeljenih podporah.

Za šolske zadeve se voli konec seje še poseben šolski odsek, v katerem so izmed slov. poslancev dr. vit. Tonkli, dr. Gregorčič in dr. Rojic, a predsednik mu je goriški župan dr. Maurovich.

Prihodnja zborova seja bode bržkone še le prihodnji teden.

## Občni zbor katoliško-političnega društva v Ljubljani.

(Dalje.)

Prišlo je marveč vse kaj družega, kar je bilo odločilno za Taaffejevo ministerstvo. Dne 12. septembra je vlada na Češkem razglasila izjemne navedbe za Prago in okolico, ki jih je morala v potrjenje izročiti državnemu zboru. Minister za deželno brambo izročil je bil zakon o premembi deželnobrambovske postave in treba je bilo rešiti tudi začasni državni proračun in vladi dovoliti v dose-danji meri še dalje pobirati davke. Te tri zadeve so bile za vlado tako važnega pomena, da je bila od njih odvisna njena osoda.

Gledé prvih dveh je bila pri svoji prisegi zavezana cesarju samemu, tretje pa sama ni mogla pogrešati, ker bi se morala sicer ustaviti državna mašina. In to priliko so porabili levičarji, da so vrgli grofa Taaffeja. Prav v tistem trenutku so bili sklenili, glasovati zoper izjemne odredbe češke in so v dotični odsek iz svoje srede odbrali najhujše nasprotnike.

Jednako so bili sklenili, glasovati zoper deželno-brambovski zakon in zoper provizorični državni proračun. Na svoji strani bi bili imeli Mladočehe, ki načeloma glasujejo zoper vse vladne predloge, dalje vse nemške nacjonalce in antisemite, petorico hrvatskih poslancev, Rusine in Coroninijevce. Poljski in konservativni klub torej ne bi bila nič opravila s svojimi glasovi, ampak le še bolj bi se jima od radikalne strani češke in mladoslovenske očitalo, da pete ližeta Taaffeju in da sramotno hlapčujeta njegovi vladi.

V slučaju propada omenjenih predlogov bila sta ministerstvu dva pota odprta: ali razpustiti državni zbor in se z novimi volitvami sklicati na volilce same, ali pa odstopiti. V začetku je mislila vlada storiti prvo, ali sprevidila je, da z novimi vo-

litvami ne pridobi nič družega, kakor da pride še več in še hujih nasprotnikov v zbornico in da bo morala potem vse jedno odstopiti, zato je nastopila drugi pot in cesarju izročila ostavko, katero je tudi sprejel.

Šlo je zdaj za sestavo nove vlade; ali kako in iz katerih strank naj se sestavi? To je bilo vprašanje, katero je mnogim delalo hude preglavice. Vladar ima pravico, si izbirati ministre po svoji lastni volji, ali ako bi bil hotel vzeti ministerstvo, ki bi bilo nad strankami, kakor je prejšnjo samo o sebi trdilo, pričelo bi se bilo za tako vlado novo trpljenje in prej ali pozneje bi jo bila doletela jednaka osoda, kakor njeno prednico. Iz katere stranke naj se torej vzame novo ministerstvo? Nobena ni bila dovolj močna za to, pa tudi dve skupaj ne bi bile dovolj močni, vladi dajati zadostno zaslombo, ker so bile razmere med raznimi strankami iste, kakor v začetku in kakor sem jih že prej opisoval. Ni torej preostalo družega, kakor novo vlado osnovati na podlagi dejanjskega razmerja, kakoršno je bilo in je še zdaj v državnem zboru. Ni se smela prezirati nobena izmed treh večjih strank ali klubov, ker bi sicer vlada v istem trenutku zgubila zanesljivo večino, ko se ji jeden teh klubov odpove in zveže z njenimi nasprotniki.

Najprej so grofa Hohenwarta priganjali, da naj on v roke vzame sestavo novega ministerstva; za konservativno stranko bi bilo gotovo najbolje, ako bi bil njen načelnik v roke vzel državno krmilo ali z ozirom na svojo visoko starost se ni hotel udati; „ako bi me bili prosili pred desetimi leti,“ — rekel je merodajnim levičarskim poslancem, — „bi bil radostno sprejel to ponudbo; ali zdaj se ne čutim več dovolj krepkega in močnega.“

Nekateri konservativni krogi mu v zlo jemljejo to, ali prezirajo, da star človek v takih okoliščinah onega svoje zdravje in morda tudi življenje, kar bi bila za starega državnika v tem slučaju tako velika

## LISTEK

### Dva nova groba.

Iz Zagreba, 2. januarja.

Koncem starega leta nam je pobrala smrt dva plemenita moža. Na sam Božič je umrl namreč dr. Broz, profesor na gimnaziji zagrebške in dopisujoči član jugoslavenske akademije še le 42 let star. Bil je raniki izvrsten jezikoslovec ter že opredeljen za vseučilišnega profesorja hrvatske književnosti. Priden kot bučela zbiral je gradivo za razna dela, katera je mislil tečajem več let obelodaniti. Kot član „Matice Hrvatske“ je izdal do zdaj dva zvezka „Hrvatske književnosti“, a pripravljaj je tudi že tretji, v katerem razpravlja o dubrovniški literaturi. Škoda, da ga ni do cela izdelal, kajti najzanimiviji bode od vseh. Dr. Broz je namreč čisto znanstveno dokazal, da je vsa stareja dalmatinska literatura hrvatska, in da so dotični pisatelji zvali svoj jezik le hrvatski ali slovinski, nikdar pa srbski. Po tem takem imajo oni čisto krivo, ki trdijo, da je ta književnost srbska. Taki preroki srbstva se pojavljajo v novjšem času povsodi, ter si prisvajajo vse za se, češ da hrvatstva sploh v teh krajih ni niti bilo nikdar. Brozove

knjige so proti tej ideji pravi lek, kajti on je z nepobitnimi dokazi iz književnosti razkril čisto hrvatstvo v teh krajih.

Drugo znamenito delo, katero je začel pripravljati za izdajo, je zbirka narodnih hrvatskih pesmij. Žalibog, da je priredil samo prvi zvezek, ki izide letos. Težko se bo našel književnik, ki bi ga mogel zameniti v tem poslu.

Pripravljaj je tudi praktičen besednjak hrvatskega jezika, posebno važen radi frazeologije, katero je kaj rad gojil. On sam je pisal krasno in čisto po šokavski govorici, če tudi je bil rojen kajkavec. Skoz več let je priobčeval v „Viencu“ kratke članke o pravilni pisavi ter tako očistil hrvatski jezik mnogih peg. Če velik del mlajših pisateljev zdaj piše pravilneje, gotovo je to zasluga Brozova. A koliko bi bil koristil s svojim besednjakom, da ga je mogel dovršiti.

Po nalogu visoke vlade hrvatske je napisal knjigo „Hrvatski pravopis“. V tem delu zagovarja fonetiški pravopis ter ga je tudi izvel po jezikoslovnih pravilih. Ta pravopis je zdaj uveden v vse hrvatske šole. Koliko je ta pisava praktična, pokazala bode bodočnost, kajti protivna stranka je še precej jaka ter ni zavzeta za take novotarje, če tudi so osnovane na jezikoslovnih pravilih.

Z dr. Brozom je zgubila hrvatska književnost neutrudljivega delavca, a zguba je tem večja, ker je umrl v najboljših letih. Pokojnik je prava žrtva marljivosti svoje. Slava mu!

Drugi pokojnik je Eduard Suhin, prebendar župne cerkve sv. Marka. Blagi duhovnik je bil v Zagrebu vrlo čislana oseba ter je bil dolgo časa mestni šolski nadzornik. Mestne šole so se za njegove uprave kaj lepo razvijale, vendar pa je imel med učiteljstvom mnogo nasprotnikov, češ da je prestrog konservativec. Pri njegovej smrti ga pa tudi te vrste ljudje hvalijo kot značajnega duhovnika, saj se za njegovega nadzorništva ni nobenemu učitelju kakšna krivica zgodila radi njega.

Kako plemenit je bil pokojnik, vidi se iz oporo-ke njegove. Vse svoje premoženje, do 70.000 goldinarjev, je volil le za dobrotvorne ustanove, in sicer je podelil do 10.000 goldinarjev raznim dobrotvornim društvom, ves ostali del pa za stipendije revnim mladenčem delavskega in obrtniškega stanja. Tako plemenito ravna mrtva roka, katera se toliko zasmehuje. A treba je znati, da je blagi pokojnik živel vrlo trezno in štedljivo, kajti njegova prebenda ni najbolj unosna. Slava temu narodnemu dobrotvoru!

žrtev, da bi ne bila v nobeni primeri z uspehom. Zakaj vsakdo previdi, in grof Hohenwart sam to pri vsaki priliki poudarja, da je novo ministerstvo le nekak prehod ali prelaz, ki nima druge naloge, kakor da reši najnujnejše reči in da morebiti doseže sporazumljenje med raznimi strankami gledé premembe volilnega reda, ki bi se sicer nikakor ne dalo doseči.

Grof Hohenwart je bil že jedenkrat začasen ministerski predsednik, in zato mu ne moremo v zlo šteti, ako v svoji visoki starosti te naloge več ne mara sprejeti, dasi so razmere zdaj nekoliko ugodnejše, kakor tedaj; neki pregovor pravi: „Kogar kača piči, se slepca boji“.

Cesar so torej poklicali podpredsednika gospodske zbornice, kneza dr. Alfreda Windischgrätza, ter mu izročili sestavo novega ministerstva. Pri sestavi je bilo merodajno načelo, da imata vsak klub zastopati dva ministra; jeden naj ne pripada k nobeni stranki, in deželno-grambravski minister naj se imenuje zgolj le po volji cesarjevi. Levičarska stranka je ponujala poleg Plenerja najhujše strankarje svoje in se potezala za učno ministerstvo; Plenerja ni bilo na nobeden način mogoče odstraniti, pač pa se je preprečil vstop Hallwichov, Russov ali Widmannov s tem, da so trgovinsko ministerstvo prepustili štajerskemu deželnemu glavarju grofu Wurmbrandu.

Konservativni klub zastopata Schönborn in Falkenhayn, ki sta obdržala prejšnji mesti; poljski klub ima v ministerstvu Jaworskega in Madejskega, ki je prevzel namesto Gautscha učno ministerstvo; Bacquehem pa je vstopil kot nestrankar, in Welsersheimb je ostal deželno-grambravski minister.

(Dalje sledi.)

## Politični pregled.

V Ljubljani, 11. januarija.

### Državni uradnik — deželni odbornik.

Finančni nadkomisar Tyminski se je odpovedal deželnemu odborništvu, ker se je od višje strani ugovarjalo njegovemu odborništvu. Sedaj je poklican v deželni odbor njegov namestnik, sodnijski pristav Oncine, torej zopet državni uradnik, če tudi sodnijski. Ko bi hoteli biti dosledni, bi tudi temu ne smeli pustiti izvajati deželnega odbornišтва. Najbrž se pa sodišče, kateremu je podrejen, ne bode izpodtikalo nad tem in justično ministerstvo ne bode prišlo v položaj, pečati se s to stvarjo. Bilo bi pa vsekako dobro, da se ta stvar dožene. V škodo parlamentarizmu, pa tudi državni službi bi ne bilo, ako se zabrani deželno odbornišтво uradnikom, ker to je res, da uspešno obeh služb nikdo opravljati ne more. Le prerado se bode prigodilo, da bode obe slabo opravljal. Najslabše je pa, če stvar ostane nejasna, ker se potem izrablja vselej le proti opoziciji, če je pa dotičnik pri vladni stranki, se mu pa vse pregleda.

**Veleposestniki proti koaliciji.** Že dolgo se zatrjuje, da mej češkimi veleposestniki gledé koalicije ni prave jedinosti. Dunajski „Vaterland“ je to že večkrat oporekal. Kolikor se kaže, ima v toliko tudi prav, da mej sedanjimi zastopniki veleposestva ni dosti nasprotnikov sedanje vladne politike. Drugače je pa mej volilci. 67 volilcev veleposestva prijavlja neko izjavo proti koaliciji. To so razven grofa Waldsteina in barona Leonhardija samo neplemeniti veleposestniki. Posebnega vpliva najbrž ta izjava ne bode napravila, ker velika večina bode vendar le za koalicijo. Knez Schwarzenberg se je zadnje dni izrazil, da se bode koalicija držala, ker je izšla iz potrebe. Posebno veleposestniki so bili prisiljeni, se okleniti koalicije, ko jih razni skrajni elementi od vseh strani napadajo. Mej temi skrajnimi elementi je knez pač mislil Mladočehe, kateri po raznih shodih hujskajo proti veleposestnikom. Večina čeških veleposestnikov se pač vjema s knezom Schwarzenbergom.

**Volilna reforma v dolnje-avstrijskem deželnem zboru.** Kakor se kaže, z volilno reformo v dolnje-avstrijskem deželnem zboru ne bode nič. Protoliberalci, kateri imajo nad četrtino glasov v deželnem zboru, so se izjavili, da bodo volilno reformo preprečili s tem, da odidejo iz zbornice, ako se jim vladna predloga po volji ne premeni. Protoliberalci zahtevajo, da se dunajskemu županu ne prizna virilni glas, da vsak dunajski okraj voli le jednega poslanca, ne pa notranji šest, kakor dosedaj, da se kurije na novo razdelé. V prvi kuriji naj volijo veleposestniki, katerim naj se pa odreče jeden nov mandat, kakor ga priporoča vladna pred-

loga. V drugi volilni skupini naj voli Dunaj, v tretji pa kmetske občine in druga mesta in trgi, naj so dosedaj tudi volili v kmetski skupini. Liberalci so se v odseku izrekli proti taki volilni reformi in rajši popuste vsako volilno reformo, kajti tako bi za zmiraj zgubili večino v zbornici. Protoliberalci so jih opozarjali, da se po starem volilnem redu ne bode dal več voliti deželni zbor, ker se še dopolnilne volitve po njem izvršiti ne morejo. Liberalci so pa odgovarjali, da stvar ni taka, temveč samo tisti volilni kraji ne bodo volili, katerih sedaj več ni. Liberalci Weitlof se je pa posebno odločno izrekel proti zahtevi protoliberalcev, da naj bi bil v vsaki občini volilni okraj, ako bi se uveljavila deželni zbor neposredne volitve. To protoliberalci le zaradi tega zahtevajo, da bi se povsod volitve lahko vršile pod župnikovim vplivom. Vidi se, da je liberalcem na tem, da so volitve le v okrajnih mestih, da volilci iz oddaljenih krajev, ki navadno niso njih privrženci, k volitvi ne pridejo. Liberalni listi pa sedaj pišejo, da se bodo volitve lahko po starem volilnem redu vršile. Dunajski predkraji bodo volili v kmetskih občinah po volilnih možéh. Težave bodo le s sestavo volilnih seznamov, ker bodo morali sodelovati okrajna glavarstva in dunajski magistrat, ker se meje volilnih okrajev več ne vjemajo z mejami političnih okrajev. Dunajčane torej hočejo pustiti voliti v kmetskih občinah, če tudi to vsekako nasprotuje že zdravemu zmislu in bode le kazalo, da veliki Dunaj faktično še ni popolnoma dovršen, ker prebivalci predkrajev gledé svojih političnih pravic ostanejo kmetje.

**Pomnoženje ruske vojske.** Tudi v novem letu se nekoliko pomnoži ruska vojna sila. Tako se osnuje nov polk kozakov v Aziji ob kitajski meji. V zapadni Rusiji osnujeta se dva nova oblegovalna polka, katera bode imela možnarje 21 centimeter-skega kalibra. Finskim in pa kavkaškim strelskim brigadam pridado se oddelki lahkega topništva.

**Bolgarija.** Pomladi se začne graditi novo pristanišče v Burgasu. Prebivalci v Varni so pa zaradi tega malo nevoljni, ker je ondašnje pristanišče še slabše in bi torej ondu bilo treba začeti z novimi zgradbami. Ob viharju večkrat ladije niti v pristanišču ostati ne morejo. Če se novo pristanišče v Burgasu poprej dozida nego v Varni, bode Burgas mnogo trgovine potegnil na-se. Vlada se je pa najbrž iz strateških ozirov odločila, da se delo v Burgasu poprej začne.

## Razpis volitve

za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani.

Podpisana volilna komisija daje volilem trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani na znanje, da se bode pred volilno komisijo vršila volitev ali z ustnim glasovanjem ali z osebnim oddajanjem napisanih glasovnic **31. januarija 1894** od devetih dopoldne do šestih popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Ob 6. uri popoldne se bode to glasovanje tudi končalo.

Ako se volitev vrši z določenjem od volilcev podpisanih glasovnic, morajo napisane in podpisane glasovnice z izkaznicami dospeti k obrtnemu oblastvu prve stopinje (na deželi k c. kr. okrajnemu glavarstvu, v glavnem mestu Ljubljani pa k mestnemu magistratu) **tistega kraja, kjer je podjetje**, zadnji čas **29. januarija 1894. l.**

Volilna komisija opozoruje, da se od volilcev naravnost volilni komisiji poslane glasovnice ne bodo sprejemale.

Glasošetje bode volilna komisija 31. januarija 1894. leta začela. Na mej glasošetjem dospelé glasovnice se ozira samo tedaj, ako so bile pravčasno oddane pri obrtnem oblastvu.

Volitev so vrši javno. Volilec se daje, kakor je že zgoraj omenjeno, na izvoljo, da voli ali

a) ustno, ali

b) da svoje može, na glasovnici napisane, sam poda volilni komisiji, ali

c) da s svojim imenom podpisano glasovnico, priloživši jej izkaznico, odda obrtnemu oblastvu I. stopinje, katero obe pošlje volilni komisiji.

Glasovnice se smejo odprte ali zaprte oddajati ali določiteljati. Na zaprtih glasovnicah mora zunaj biti zapisano ime volilčevega.

Tisti volilec, kateri volijo tako, da določiteljajo napisane in podpisane glasovnice, morajo svoje glasovnice z izkaznicami vred v določenem roku oddati ali doposlati obrtnemu oblastvu I. stopinje tistega kraja, kjer je podjetje. Take glasovnice z izkazni-

camii vred se smejo določiteljati po c. kr. pošti, po c. kr. davčnih uradih, ali po občinskih uradih, ali po posebnih poslih.

Po preteku določenega roka obrtnemu oblastvu dospelé glasovnice se ne smejo nič več sprejemati.

Zgoraj navedene tiskovine (izkaznice, glasovnice, razpis volitve), kakor tudi vse vloge volilcev pošiljajo se volilni komisiji po pošti poštarine prosto, ako imajo na adresi pristavek: „V volitvenih zadevah trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani“.

Volilci trgovinskega odseka, in sicer: volilci I. in II. volilnega razreda dobé radeče glasovnice in volijo skupaj 3 člana.

Volilci III. volilnega razreda trgovinskega odseka dobé višnjeve glasovnice in volijo 2 člana.

Volilci I. volilnega razreda obrtnega odseka dobé zelene glasovnice in volijo 1 člana.

Volilci II. volilnega razreda obrtnega odseka dobé bele glasovnice in volijo 6 članov.

Volilci III. volilnega razreda obrtnega odseka dobé rumene glasovnice in volijo 1 člana.

Vsaka volilna kategorija (volilni razred) voli sama za-se njej pripadajoče število pravih članov. Opozoruje se pa tu posebno, da morajo volilci vsake kategorije ali vsacega razreda **svoje zastopnike le iz onega razreda voliti, v kateri imajo sami pravico voliti.**

Daljni pouk je v razpisu volitve, kateri se vsakemu volilec dostavi.

V Ljubljani, dne 8. januarija 1894.

**C. kr. volilna komisija za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani.**

pl. Ruling m. p.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. januarija.

(Deželni zbor kranjski) ima jutri dne 12. t. m. tretjo sejo. Na dnevnem redu so: Utemeljevanje samostalnega predloga g. Povšeta in tovarišev gledé izvrševanja gozdnega zakona, računski sklepi in proračuni deželne poljedelske šole na Grmu, prisilne delavnice in deželnega posojilnega zaklada, proračun normalnošolskega zaklada, prošnja učiteljev 2. in 3. nega razreda v Ljubljani za zvišanje stanarine, prošnje za razne podpore, poročilo gledé nakupa parcel poleg deželnega vinograda v Cerovcu in poročilo o uvrstitvi dela Karlovske državne ceste pri Luži med okrajne ceste.

(Odbor katoliško-političnega društva) v Ljubljani osnoval se je za l. 1894 ter izvolil za predsednika preč. gosp. kanonika K. Klun-a, za podpredsednika g. vodjo in poslanca Fr. Povše-ta in deželnega sodišča svetnika v pok. g. Lud. Ravnikarja, za tajnika dež. primarija dr. V. Gregoriča in za blagajnika posestnika in trgovca g. Ivana Peterca.

(Za pogorelce v Št. Petru na Krasu) so darovali gg.: prof. dr. Ivan Janežič 1 gld., kurat P. Bohinjec 2 gld., vikar M. Mrak 1 gld., A. K. 2 gld., prof. Jos. Klemenčič 30 gld. — Podpore potrebne pogorelce priporočamo vnovič blagim rojakom v pomoč.

(Iz štajerskega deželnega zbora.) Včeraj je imel štajerski deželni zbor svojo četrto sejo in je volil razne odseke. V finančni odsek je izvoljen tudi Slovenec g. dr. J. Lipold, v učni odsek g. Fran Robič, v peticijski odsek g. dr. Ivan Dečko, v deželno-kulturni odsek g. dr. Fran Radej, v občinski odsek g. dr. Josip Sernec, in v železniški odsek g. Miha Vošnjak. Potem so se nekatere stvari izročile odsekom. — Danes je bila zopet seja, ki je pa bila zopet kratka, ker so bila na vrsti le prva branja nekaterih poročil deželnega odbora in so se gotovo kar izročila dotičnim odsekom. Dosedaj so se vršile le formalnosti. Meritorična dela se začno še le, ko odseki pripravijo gradivo.

(Slovensko gledališče.) Priljubljena Weberjeva opera „Čarostelec“ („Der Freischütz“) v izbornem prevodu Funtkovem, ki se je v kratki dobi dveh tednov že tretjikrat uprizorila na slov. odru, privabila je toliko občinstva v gledališče, da je je napolnilo do zadnjega kotička. Uspeh bil je približno isti, kot pri prejšnjih dveh uprizoritvah, t. j. izvršten. Gospica Leščinska (Agata) osredotočila je v svoji ulogi vso pozornost občinstva, katero jej je priredilo lepo ovacijo. Krasni, čisti, priključni glas gospice Leščinske omilil se je slov. gledališkemu

publiku po pravici. Zelo pohvalno omenjati je tudi gospice Rihove, izvzemši morda njeno nelepo in ne-teatrališko kretanje, kakor tudi gg. Beneša in Vašička. Tudi ostalo osebje je ugajalo. Kor in orkester sta zadoščala. Vso hvalo tudi gledališkemu mojstru gosp. Bittnerju, ki je težavni problem scenerije v „Volčjem brezduu“ rešil res tehniško-dovršeno. I njega je občinstvo odlikovalo s priznanjem. — Sploh je dramatiškemu društvu le čestitati na lepem vspehu, katerega je doseglo s „Čarostrelcem“ in gotovo nima najmanj zaslug za to neumorni kapelnik gosp. prof. Gerbič. — Upati je, da se „Čarostrelcem“ trajno obdrži na slovenskem opernem repertoarju.

(Isterski slovanski poslanci — štrajkajo.) Kakor poročajo listi, zapustili so slovanski deželni poslanci v prvi seji zbornice, ko je zbor pozdravil vladni zastopnik Ellushegg, v drugi seji so pa vsi izostali. Časniki pojasnjujejo, da je temu postopanju dalo povod nezaupanje, katero imajo slovanski poslanci do vladnega zastopnika. Nam pa se poroča, da ni to poglaviti vzrok. Stvar, za katero se gre, je ta le: V isterskem deželnem zboru je poslovni jezik izključljivo italijanski, dočim sta slovenski in hrvatski jezik v Istri tudi deželna jezika. Ako pa v zbornici stavijo slovanski poslanci predloge v slovanskem jeziku ali govore v materinem jeziku, deželni glavar prezira take predloge in govore, ki se zato tudi ne uvrste v deželnozborski zapisnik. — To so seveda krivične razmere, katere mora obsojati vsakdo, ki ima le količkaj čuta za pravicoljubje in to je tudi glavni vzrok, zakaj da se slovanski poslanci odtegujejo zbornici, v kateri niti deželni jeziki nimajo nobene pravice.

(Slovesno vmeščenje.) V Šturiji: V nedeljo dne 7. t. m. vršila se je pri nas slovesna instalacija č. g. Mih. Arko-ta. Huda zima prejšnjega dneva in večera ustavila je daljne čč. gospode, in preč. g. dekan Erjavec, ki je bil na polovico poti, moral se je vrniti zaradi zametov. Med sveto mašo ob 10. uri je g. župnik v kratkem povedal pomen samostojne fare za župljane in za župnike, in med drugim tudi rekel: „Predstavil se vam posebej ne bodem, pet let sem že pri vas, poznate me vi dobro in jaz vas.“ Te besede so šle v vseh srca. Pred sveto mašo že pozdravilo in častilo mu je občinsko starešinstvo, po maši pa čakala je šolska mladina s svojo šolsko zastavo pred župniščem, in ko pride g. župnik, zapojó peveci pesem: „To je Gospodov dan!“, za tem pa nadučitelj g. Andrej Perné v krepkih besedah častita v imenu šolske mladine in izraža nje in župljanov udanost; na besedo g. nadučitelja: „Nimate ga sovražnika v celi občini“, zadoni v znak temu krepki „Zivio!“ Ves ginjeni č. g. župnik, videč toliko udanost, ne more drugega reči v zahvalo, ko „Bog vam povrni.“ — Zvečer ob pol 7. uri začelo je pritrkavanje zvonov in gromenje topičev, in ko bi trenil, bili so vsa okna, premožnih kakor tudi najubožnejših, razsvetljena; tudi vasice, ki so po 20 minut oddaljene, tekmovala so v tem. Vsi drugi občani, kar jih ni ostalo doma za varnost, hiteli so pred župnišče, kamor je prišlo štursko pevsko društvo „Lira“ in zapelo podoknico svojemu predsedniku. Ko se prikaže g. župnik, mu zopet g. nadučitelj častita v imenu vseh pevcev, na kar se slavljeneц iskreno zahvali in želi, naj bi društvo napredovalo v cerkvenem in poštenem narodnem petju in mu obljubi kakor dosedaj tudi za naprej vse svoje proste moči. S tem je bil slavnosten dan končan. Ostane nam kakor tudi č. g. župniku Mih. Arko-tu v vednem spominu. Bog nam blagega gospoda ohrani še mnoga leta!

(Zdravje v Ljubljani.) Od 1. do 6. t. m. bilo je 12 novorojencev in 30 jih je pa v tem času umrlo. Mej umrlimi so 4 tujei in 8 iz zavodov. Jeden je umrl za škardatice, 5 za jetiko, 5 za vnetjem sopilnih organov, 1 za želodčnim katarom, 8 vsled starostne oslabelosti in 10 za različnimi boleznimi. Zboleli so 3 za škardatice, 5 za noricami in 138 za hripo.

(Protestantske diakonise v celovski bolnišnici.) Iz Celovca se nam poroča: Prečudne stvari se dogajajo pri nas! V tukajšujo deželno bolnišnico prišle bodo za postrežbo protestantske diakonise iz — Berolina. Jedna diakonisa je Celovec že „počastila“ s svojo navzočnostjo. Ta je pač lepa! Kam jadramo?! — Človek bi mislil, to beroč, da je to neslana burka; a žal, je res žalostna istinita istina! V Beljaku so v javni bolnišnici redovnice, islotako v Volšberku in v Brežah; povsod opravljajo svojo službo vestno, prav vzorno!

V Celovec pa kličejo — berolinske protestantske diakonise!! To dá misliti!

(„Slibuji.“) Dne 8. t. m. prišel je prvokrat v moravski deželni zbor olomoški nadškof dr. Božidar Kohn. Pri vstopu v zbornico hitela sta mu nasproti vodji nemških deželnih poslancev baron Chlumecky in Promber ter ga peljala na njemu odmenjeno mesto. Poparjena sta pa bila in z njima tudi druga nemška gospoda, ko je nadškof pri obljubi zvestobe v roke deželnega glavarja, odgovoril češki: Slibuji! Obljubim! ter s tem priznal se za Čeha po narodnosti. — Ta dogodek je v veliko tolažilo tlačenim moravskim Čehom, ki za to po listih izrekajo svojemu nadpastirju iskreno zahvalo.

(Iz Gorice) se nam poroča: Veleuč. g. dr. A. Gregorčič je še vedno slab, da ne more na delo. Priporočamo vrliga moža v pobožno molitev čč. gg. sobratov, da ga Bog ohrani goriškim Slovincem. — Pri zadnjem obnem zboru goriškega Sokola dne 6. t. m. je bil izvoljen za starosto g. A. Gabršček, vrednik in tiskar. Naj bi ta izvolitev nekoliko pomirila duhove. — Zadnja „Sloga“ se prav nerodno priporoča duhovščini. Kdo naj veruje, da je vredništvu pisal neki „služabnik božji“: „Dokler bodem živ, čital bodem radovoljno Vaš list.“!! To je snov za „nedeljsko pismo“ g. O—v.

(Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto 13. t. m. v tej sezoni četrti svoj večer v dvorani L. Mitzkove restavracije „zum alten Schottenthor“ I. Schottengasse 7. — z berilom slovenske pisateljice gospe Pavline Pajkove — „Aforizmi o ženstvu“. Pristop ima samo oni, kedor je povabljen ali po udu vpeljan. — Začetek ob osmih zvečer.

(Podružnični shodi na Koroškem.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Kancijan in okolico priredi dne 21. t. m. pri „Majarju“ v St. Kancijanu veselico z igro „Sveti trije kralji iz jutrovihi dežel“ in z Viharjevo šaloigro „Filozof“. — Dne 28. t. m. ima podružnica za Pribloves in okolico „na pošti“ v Dobrlivesi svoj letni občni zbor z običajnim vsporedom. Sodeluje pevsko društvo „Gorotan“ iz Šmihela.

(Koroška hranilnica v Celovcu.) Leta 1893. je 15.986 strank vložilo 3,528.538 gld. 17 kr., 20.760 strank vzdignilo 3,853.751 gld. 85 kr. Izposodilo se je 388.618 gld. 3 kr., vrnilo 346.657 gld. 56 kr., plačalo obresti 460.871 gld. 89 kr.

(Prodaja otrobij.) Dodatno k razglasu objavljenem kot notica tudi v našem listu začetkom novembra meseca m. l. naznanja c. in kr. intendancija 3. voja v Gradei, da bo v vojaškem preskrbovalnem magazinu v Mariboru prišlo v prodaj l. 1894 še 264 meterskih centov pšeničnih in 1550 meterskih centov 25 kg. rženih otrobij, skupaj torej 1814 meterskih centov 25 kg. otrobij. Te otrobi se bodo oddajale v posameznih količinah. Konec mesecev marcija, aprila, maja in junija l. 1894 jih bode dobili po 360 meterskih centov, konec avgusta pa 374 meterskih centov 25 kg. Cena otrobim je 2 gld. 76 kr za meterski cent. Kupljene otrobi je odpraviti v 14 dneh. Odpravo in dološiljatev preskrbi proti primerni odškodnini tudi vojaška uprava, oziroma izposodi proti plačilu v to potrebne vreče. Izkaz zadevajoč prodajo teh otrobij pogleda lahko v pisarni trg. in obrtn. zbornice v Ljubljani.

(Jezusova družba.) Iz imenika družbe Jezusove, avstrijsko-ogerske provincije, za leto 1894 posnamemo, da je v 22 kolegijih, rezidencijah, novicijatih in postajah (stationes) letos 322 patrov, 163 školastikov in 219 fratrov. Med njimi je Slovincem: 10 patrov, 6 školastikov in 6 fratrov. Sedanji provincijal je P. Otmár Seywald. — Vsa družba Jezusova je razdeljena v pet asistencij: v nemško, laško, francosko, špansko in angleško, in šteje letos: 5868 patrov, 4042 školastikov in 3636 fratrov, vseh vkup 13.546; letos tedaj 572 udov več od vlani. Na čelu družbe stoji zdaj general P. Ljudevit Martin, rodom Španjec, kateremu so svetovalci asistenti petih asistencij.

(Važno vprašanje.) V Curihu je tožil neki mož železniškega konduktérja, ker mu je rekel „tele“. Pri prvi obravnavi je bil zatoženec oproščen, češ, da „tele“ ni razžaljiva beseda. Pri prizivnem sodišču so bili prav tega mnenja. Večina sodnikov se je namreč izrekla, da se beseda „tele“ ne nanaša na moralno vrednost, marveč da je samo neka klasifikacija dotičnikova. In sodniki so izrekli tudi, da bi po tem takem ne bilo ni konca ni kraja pravd, ker bi za vsakega „osla“ ali „kostruna“ ljudje letali k sodniji. Zatoženec je bil tedaj zopet oproščen.

## Društva.

(Pevsko društvo „Gorotan“) v Šmihelu nad Pliberkom dobro prospeva. V zadnjem času mu je pristopilo pet novih članov, dobrih pevcev. Slava!

## Narodno gospodarstvo.

### Farma za poskus.

V poljskem kraljestvu, kolikor ga je v ruskem carstvu, je mnogo kmetijskih društev, ki se trudijo, kako bi pripomogli propadajočemu poljedelstvu. Pred nekaj dnevi je imelo kmetijsko društvo minjsko shod, pri katerem je poročal g. Cybulski, oskrbnik velikega posestva A. Lubanjskega, kako bi se po vzgledu ameriških farm moglo pomagati kmetu. Opisal je zgodovino teh farm in pojasnoval, da se ima Amerika samo njim zahvaliti za to, da se poljedelstvo vedno zboljšava. V naših krajih rodi vsejano zrno povprek 3-6 zrn, v Ameriki 18—24 zrn. Zato pri nas poljedelstvo propada, v Ameriki se pa krepi, in konkurenca ameriška nas uničuje. V farmah se zemlja umno obdeluje, in z umetelnimi sredstvi se zabranja, da se preveč ne izrabi, no, da rodi vedno več sadov. Zato priporoča Ameriko za vzgled. — Društveni udje so bili s tem zadovoljni in se sklenili, da napravijo farmo za poskus pod Minjskom za 8000 rubljev; vzdrževanje bo stalo na leto 4000 rubljev. — Seveda je tak poskus mogoč samo tam, koder je obilo zemlje in malo prebivalstva; manjši posestnik nikakor ne more uporabljati najnovejših iznajdb na polju kemije in tehnike, ker mu manjka sredstev. Ker pa sicer gotovo propada od dné do dné, zato je treba resno misliti na kmetske zadruge, ki bi omogočile po skupnem delu v zvezi vseh poljedelcev jednega naravnega okraja, kar posamezniku ni mogoče. Žalostno je, da sedaj iznajdbe služijo samo kapitalu, in vsled tega uničevanju in izsesavanju revežev in malih poljedelcev in obrtnikov. To nikamor ne kaže. Človeškega uma najlepši plodovi ne smejo uničevati človeka. Skrbeti moramo za to, da stopi tudi novejša tehnika, kemija in vse druge znanosti v službo človeštva, v njegov prid, ne pa v službo nekaternikov na škodo celote.

### Lanska letina v Galiciji.

Naš dopisnik nam piše: V Galiciji se je začela po Božiču ojstra zima. Vsi jo z veseljem pozdravljajo. Tod gospodarijo raznovrstne bolezni mej ljudstvom, če ni mrzle zime. Tako je bilo tudi lanske leto. Jeseni je zapadel sneg, ki se je za nekaj dni iztajal. Potem je nastopila gorkota in je trajala do 28. decembra pr. l. Pokazala se je hripa, in dasi je le malo ljudij pobrala, vendar ni bilo skoro hiše brez bolnika. Pred hripo je bila kolera. Sedaj se o koleri že nič več ne sliši. Prošlo leto je bilo slabo v vsakem oziro. Suša je trajala celo pomlad in poletje. Nobena stvar ni popolnoma obrodila. Krompir in žito vozijo z Ogerskega. Kmet je v žalostnem stanju. Davek mora plačevati, kakor prej, — brez zmanjšanja. Delavci so bili dražji, ker vsak je hitel s svojim delom, žetev je za 65 odstotkov manjša, nego druga leta. Po tem takem kako naj se shaja, preživi, vzdrži?

Na spomlad pride v nejedno koč lakota v gostje. Na to čakajo židje in z veseljem gledajo v prihodnost, kako bodo ljudem posojali denar na visoke obresti, in iz krščanske revščine vzraste židom bogastvo. Kakor pajek muho, tako umeje žid omotiti kmeta in ga izkoristiti. Ko premišlja kmet, je-li naj vzame na posodo ali ne, svetuje mu žid takoj, naj vzame denar na menico, blago in žganje pa na besedo, po leti pa žetvi vse obračunata. Zetev mine in pokaže se, da ne zadostuje za življenje in za žida. Tedaj je treba prodati kos polja. Tako po malem prehajajo židje do kmečkih posestev. Strašna šiba!

A. L.

## Telegrami.

**Dunaj**, 10. januarija. Deželni zbori gališki, dalmatinski, solnograški, koroški, predarlski in bukovinski so se danes otvorili s slavaklici na cesarja. Razven tirolskega zborujejo sedaj vsi deželni zastopi.

**Dunaj**, 10. januarija. Del krakovsko-dunajskega brzovlaka skočil je pri Wagramu s tiru. Osem oseb je lahko poškodovanih.

**Dunaj**, 11. januarija. Državno sodišče je odločilo, da se z ministerskim ukazom, s katerim se je razpustilo društvo „Germanenbund“ v Solnogradu ni kršilo z državnimi

osnovnimi zakoni zajamčeno pravo o sno-  
vanju društev. V utemeljevanju se navaja,  
da je nepolitično društvo dejanski prestopilo  
delokrog, naznačeni v pravilih. — Danes  
je potem državno sodišče razpravljalo o pri-  
tožbi medicince Jankovića, ker se niso po-  
trdila pravila slovenskega katoliškega aka-  
demiškega društva „Danica“ na Dunaju.  
Namestništvo je odreklo potrjenje zaradi v  
deželi nenavadnega slovenskega poslovnega  
jezika, kateri odlok je potrdilo ministerstvo  
notranjih stvari, pristavivši, da je belo-mo-  
dro-rudeči trak smatrati za politično demon-  
stracijo. Zastopnik zatožbe, dr. Lenoč, je  
izjavil, da so bela, modra in rudeča kranjske  
deželne barve in da Slovenci niso tujei na  
Dunaju, ampak državljani. Ministerski za-  
stopnik, ministerski tajnik Simanelli, je rekel,  
da ne gre za to, da bi vlada bila morda  
nasprotna društvu, ampak le za to, da se  
ne dopusté nepostavna pravila. Društvo ob-  
sega Slovence vseh dežel, in s slovenskim  
poslovnim jezikom bi se nadzorovanje po  
oblastvih naredilo iluzorično. Rzsodba na-  
znani se v soboto.

**Brno**, 10. januarija. Pri dopolnilnih  
volitvah za moravski deželni zbor v skupini  
veleposestva voljena sta jednoglasno grof  
Filip Kinsky in dr. Karl Schrötter. Konser-  
vativci niso volili.

**Belgrad**, 10. januarija. Avakumović  
je danes protestoval proti temu, da se Kreštie  
zopet udeležuje kot sodec obravnav držav-  
nega sodišča, ko ga pri več obravnavah ni  
bilo in ni slišal zaslišanja in zagovarjanja.  
Državno sodišče se je potem o tem posveto-  
valo. Posvetovanje je bilo burno, ali se ni  
doseglo nobeno sporazumljenje. Predsednik  
je potem naznanil, da bo de sodišče stvar še  
premisli, in obravnava se je potem odlo-  
žila do 16. t. m. Zatoženec Riborac zahteva,  
da se pokliče Živan Živanović v državno so-  
dišče, ker ni zatožen, kakor pravi zatožba.  
Ko bi bil zatožen, ne bi se bil povabil kot  
priča. O tej zahtevi še sodišče ni ničesa od-  
ločilo.

**Rio-di-Janeiro**, 10. januarija. Admiral  
Saldanha je izdal manifest, v katerem pravi,

da so zlagane vse govorice, da hočejo vstaj-  
niki proglasiti cesarstvo. Maršala Peixota  
imenuje tirana. On se obrača do naroda, da  
prežene jakobince in osnuje močno meščansko  
republiko. Nemiri so bili v Pernambuco, Pari  
in Ceari.

**Pariz**, 10. januarija. Vaillanta, ki je  
bil vrgel bombo v francosko zbornico, ob-  
sodili so na smrt.

Raba premovane **želodone tinkture** lekarja **Pleco-  
lija** v Ljubljani vzbuja, če se jemlje v majhnih množinah,  
slast do jedi in pripravi želodec za lahko prebavljanje. —  
Steklenica velja 10 kr. 584 9 10-3

#### Umrli so:

8. januarija. Jakob Miklič, delavec, 80 let, Kravja do-  
lina 11, ostarelost.

9. januarija. Silvija Halleger, pekova hči, 1 mesec,  
Gruberjeve ulice 4, božjast.

#### V bolnišnici:

6. januarija. Anton Ropas, postrešček, 36 let, gan-  
graena pulm.

7. januarija. Ferdinand Merčun, krojačev sin, 4 leta,  
nephritis. — Marija Mulhar, gostija, 65 let, naduha.

#### Tuji ei.

9. januarija.

Pri **Maliču**: Poslanec Šuklje, Braunfeld, Herz, Stern  
z Dunaja. — Koppstein iz Siofoka. — Herz iz Kolonije. —  
Felle, trgovec, iz Brna. — Attender, nadzornik, iz Maribora.  
— Hölzl iz Gradca.

Pri **Slonu**: Hirschmann, Weinmann, Wallner, Taucher,  
Adelberg, trgovci, z Dunaja. — Engel, trgovec, iz Kapošvara.  
— Walzer, trgovec, iz Celja. — Miklavčič iz Zminj. — Mejáč  
iz Komende. — Dekleva, zasebnik, iz Linca.

Pri **bavarskem dvoru**: Ign. Braun iz Budimpešte. —  
Brenner iz Kočevja.

Pri **avstrijskem caru**: dr. med. C. Uhl pl. Ullenthal  
iz Berolina. — Alojzij Colnar iz Cirknice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Čeferin iz Idrije. — Böhm,  
uradnik, z Dunaja.

#### Vremensko sporočilo.

| Dan                 | Čas | Stanje            |                         | Veter                | Vreme   | Mokrine<br>na 24 ur v<br>mm |
|---------------------|-----|-------------------|-------------------------|----------------------|---------|-----------------------------|
|                     |     | zrakomera<br>v mm | toplomera<br>po Celziju |                      |         |                             |
| 7. u. zjut.         |     | 741.8             | -3.2                    | sl. svzh.            | oblačno |                             |
| 10. 2. u. pop.      |     | 743.1             | -1.6                    | sl. jvzh.            | "       | 0.00                        |
| 9. u. zveč.         |     | 745.2             | -3.2                    | zm. vzh.             | "       |                             |
| Srednja temperatura |     | -2.7              |                         | za 0.2° pod normalom |         |                             |

#### Zahvala.

Pogorelcem v Št. Petru na Krasu so do sedaj  
blagovolili prihiti v pomoč z denarnimi doneski:  
Prevzvišeni gosp. knez in škof ljubljanski, dr. Jakob  
Missia . . . . . gld. 50.—

Velečastiti „Neimenovani gospod na  
tujem . . . . . 100.—  
Prečastiti g. Janez Sajovic, župnik . . . 10.—  
Nekdo . . . . . 11.—  
Preč. g. Globočnik iz Ljubljane . . . 7.—  
Preč. g. Strnad Iv., župnik (dvakrat) . . 10.45  
Neimenovan iz Kranja . . . . . 10.—  
Nekdanji kurat šentpeterski . . . . . 5.—  
Preč. g. Nikolaj Križaj, župnik . . . . 5.—  
Preč. g. z namenom O. A. M. D. G . . . 5.—  
Preč. g. Fr. Klemenc, župnik . . . . . 10.—  
Preč. g. Fr. Dekleva, trgovec . . . . . 5.—  
Preč. g. Pfajfar Ivan . . . . . 2.—  
Preč. g. Fr. Schweiger, župnik . . . . 5.—  
Preč. g. Ivan Wielferth, župnik v Stein-  
bachu pri Lincu . . . . . 2.—

Skupaj . . . gld. 237.45

Vsem blagim gg. dobrotnikom izreka v imenu  
prehvaležnih pogorcev najtoplejšo zahvalo za hitro  
in zdatno pomoč

**B. Zupan,**  
kurat.

V Šentpetru, 10. januarija 1894.

## Prave čebelno-voščene sveče

priporoča in razpošilja

s poroštvenim listom

**Pavel Seemann**

v Ljubljani.

6 (5-3)

## V najem se oddá na novo zidana kovačnica

z vsem potrebnim orodjem in stanovanjem pod jako  
ugodnimi pogoji. 7 5-4  
Več se izvé pri lastniku **A. Kobi-ju** v Borovnici.

## Vizitnice

priporoča

**Katol. Tiskarna.**

Pristne čebelno-voščene

## sveče, svečice in zvitke

priporoča preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in  
sl. občinstvu

najstarejša svečarna

650 6-3

**Fr. Šupevec**

v Ljubljani, Slonove ulice.

## Naznanilo otvorjenja filijale trgo- vine z moko in priporočilo.

P. n.

Usojam si javljati cenjenim svojim dosedanjim naročiteljem, zlasti prečast.  
duhovščini in stanovnikom vrhniškim in iz okolice, da sem otvoril

v četrtek dne 11. januarija t. l.

## trgovino z moko na Vrhniki, v Golobovi hiši.

Priporočam se ob tej priliki vsem v obila naročila, zagotavljajoč uljudno  
postrežbo z dobrim blagom, pošteno mero in nizko ceno.

Večja naročila vsprejemam in izvršujem kot doslej i nadalje

v Ljubljani, Križevniški trg šte. 1.

Velespoštovanjem

**Ivan Fajdiga.**

34 3-1

## Dunajska borza.

Dne 11. januarija.

|                                                 |                |
|-------------------------------------------------|----------------|
| Papirna renta 5%, 16% davka . . . . .           | 98 gld. 05 kr. |
| Srebrna renta 5%, 16% davka . . . . .           | 97 . 70 .      |
| Zlata renta 4%, davka prosta . . . . .          | 119 . 15 .     |
| 4% avstrijska kronina renta, 200 kron . . . . . | 96 . 90 .      |
| Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld. . . . .   | 1030 . — .     |
| Kreditne akcije, 160 gld. . . . .               | 355 . 75 .     |
| London, 10 funtov strl. . . . .                 | 124 . 20 .     |
| Napoleonondor (20 fr.) . . . . .                | 9 . 88 .       |
| Cesarski cekini . . . . .                       | 5 . 86 .       |
| Nemških mark 100 . . . . .                      | 60 . 95 .      |

Dne 10. januarija.

|                                                          |                 |
|----------------------------------------------------------|-----------------|
| Ogerska zlata renta 4% . . . . .                         | 116 gld. 50 kr. |
| Ogerska kronina renta 4%, 200 kron . . . . .             | 95 . — .        |
| 4% državne srečke l. 1854., 250 gld. . . . .             | 145 . 50 .      |
| 5% državne srečke l. 1860., 100 gld. . . . .             | 161 . — .       |
| Državne srečke l. 1864., 100 gld. . . . .                | 196 . — .       |
| Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4% . . . . . | 98 . 50 .       |
| 4% kranjsko deželno posojilo . . . . .                   | 97 . 60 .       |
| Kreditne srečke, 100 gld. . . . .                        | 195 . — .       |
| St. Genois srečke, 40 gld. . . . .                       | 73 . — .        |

|                                                                |                 |
|----------------------------------------------------------------|-----------------|
| 4% srečke dunajske parobrodne družbe . . . . .                 | 139 gld. 50 kr. |
| Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld. . . . .                  | 18 . 75 .       |
| Rudolfove srečke, 10 gld. . . . .                              | 23 . 50 .       |
| Salmove srečke, 40 gld. . . . .                                | 71 . 50 .       |
| Waldsteinove srečke, 20 gld. . . . .                           | 48 . — .        |
| Ljubljanske srečke . . . . .                                   | 24 . 50 .       |
| Akoije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . . . .                | 153 . 50 .      |
| Akoije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2930 . . . . . | — .             |
| Akoije južne železnice, 200 gld. sr. . . . .                   | 111 . 50 .      |
| Papirnih rubeljev 100 . . . . .                                | 132 . 50 .      |

**Nakup in prodaja**

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.  
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju  
najmanjšega dobitka.  
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

**„MERCUR“**

Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

**Pojasnila** v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,  
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih  
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega  
obrestovanja pri popolni varnosti

**naloženih glavnice.**